

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
GYULAFEHÉRVÁR (VÁR)
Telefon szám 16.

Felelős szerkesztő: SOÓTHY GYULA.
LAPTULAJDONOS
AZ ERDELYI RÓM. KATH. IRODALMI TÁRSULAT

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre — — — — — 8 kor.
Félévre — — — — — 4 „
Negyedévre — — — — — 2 „
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Bérmálási gondolatok a világháborúban.

Gyulafehérvár, 1915. jun. 6.

Az emberi művészetekben épen úgy, mint a természeti erők működésében, — minthacsak minden csupán képmása és jelképe volna az isteni fölség csodálatlalt imádandó rejtelmeinek, — a szépség és az erő együttes varázsát a változatosságokban kifejezett eszmei egység alkotja meg.

A sokféleségek gyönyörű káprázatában nyilatkozó egység, úgy látszik, épen úgy célja a teremtett világnak, mint ahogy ugyanezt jelenti ki a dicsőséges Szentháromság belső életéről Jézus búcsúzó imádsága: Atyám tartsd meg őket a te nevedben, akiket nekem adtál, hogy *egygyé legyenek, a miként mi is egy vagyunk.*

Az egység a szellem műve. Az isteni kegyelem természetfölötti világrendjében az emberi szíveknek szeretetbéli, egy-akarabéli egybefűződése Isten Szentlelkének a kihatása épen úgy, amint Ő az Atyának és a második isteni szemlének együttes ihlete.

A föld szegény lakóinak az Isten Szentlelkéből származó egysége ritka alkalommal juthat ilyen külső kifejezésre, mint amiképen az a gyulafehérvári székes-egyházban történik most, midőn Magyarország és Ausztria közel és távol vidékeiről harccokat látott, sebeket kapott katonák, és akiket kimerítettek a halálos viaskodások, — a Szentlélek vételére egybegyűltek a jó keresztény családok édes kis gyermekeivel, akiknek gyöngye testét még nem érte vihar és angyali mosolygásukat diadallal űzött csalás és bűn csunya vigyorgássá nem torzította.

És ez az Istennek természetfölötti rendjében az igazságnak egysége, a lelkeknek kiegyenlítődése a földön: hogy a Szentlelket királyi férfiúnál épen úgy, mint a gyűrődött ruhájú, a viszontagságoktól fonnyadt képű közharcosnál; a biboros főpápnál épen úgy, mint szent Ferenc mezitlábos fiánál, csak a szomjúhozó, törődött, alázatos lélek nyeri meg. Mig akiket önteltté tesz a dús vagyon, a kevély hivatal, a sikeres család, az imponáló deli ruha, vagy a locsi-fecsi olvasmányok tömege nyomán eredő szocialista és anarkista gőg: —

azokat nem teszi tanulékonyokká, docibiles Dei, nem teszi Isten benső tanítványáivá a Lélek. Nem éreztetni velük a menny isteni országaiba való hivatottságuk dicsőségének kellemességét. (4 Esdr. 2.) aminek hatása gyönyörűséggé változtatta szent Lőrincnek a tüzes rostélyon saját húsának sístergő sülését; szent Erzsébetnek az elüzetést, kicsúfolást és kórháza új betegeinek gondozatlan sebeit; — és aminek hiánya előbb utóbb kifakadó csúf hólyagnak bizonyította az evangéliumi fekélyes Lázárt megvető dúsgazdag előkelőségét és lakomáit.

De ide most a harcterek és a kórházak szegényei gyűltek össze elegyest a gyermekekkel, akik zsenge koruk tehetetlenségénél és ártatlanságuk igazságérzeténél fogva érzik szegény alázottságukat. Itt tehát az Isten Lelke, mint reggel az üde levegő a kórházterembe, — dúsán és éltetően fog a szívekbe tódulni, hogy bennük belső csodáit művelje.

Oh áldott nap; oh áldott fáradságok és áldott sebhelyek, amelyek megalázatok és fogékonytá tettek a Szentlélek fogadására és becsülésére!

Mozgóképek krisztániából

Írta: Ádám Éva.

Egyre jobban megszeretjük Norvégia, az ő hihetetlen gyorsan változó szépséges időjárásával. Minden attól függ, milyen tengeráramok járnak. Máról holnapra 10—15 fok különbséget mutat a hőmérséklet és jól esik a kandeló mellé húzódni.

A krisztánia Missionshotel, ahol lakunk, nagyon barátságos hely. Családiás, háziás jellegű. Vallásos kötelezettségek várnak a szállóvendégeknek. Minden szobában ott áll a biblia és más imakönyv és a hotel salonjában reggel 9 kor Isten-tisztelet van, melyen mindenki köteles megjelenni. Este 10 órakor elcsendesedik minden s ha már éppen színházba vagy mászová ment valaki, sietnie kell, mert 12 óra után — hiába lakik ott a Hotelben, — megfordulhat nyomban, mert semmi körülmények között nem bocsájtják be. Ez annál különösebb, mert hiszen odakünn az utca teljesen világos még s mi a Ho-

tel ablakából nézzük az északai forgalmat. Ez a Hotel igazán érdekes vállalat! Részvénnytársaság tartja fenn. Ott áll mindjárt a tengerpart közelében, ahol éppen egy dán matröziskola tanulmány uton van s naponta kétszer sok száz matröz fiu, dán zászlókkal, sajátzenekarral, tanáraik vezetése alatt bejárja a norvég fővárost.

Még ott a tengervárosában is feltűnő ez az érdekes csapat és utcáról utcára követi a nép a dán fiukat. A kísérek közül egyik másik megáll, hogy az utcán kifüggesztett hirdapokat átolvassa. Amott megy a mozgókonyha, melyben éttermek ételmaradékait árulják és 5 óreért kitűnő ebédet kap a koldus is. Érdekes intézmény!

Szerencsénkre épen ülés van a Stortingban, vagyis képviselőházban. Elhelyezkedünk a karzaton s mivel jól szemügyre akarok venni mindent, előre hajolva felkénykölkök a párkányra. Szomszédnőm önagysága ezen pillanattól kezdve kiküszöbölt a műveltnők sorából s melyen

megvetett, mialatt én megjegyeztem a következőket:

Egymásután érkeznek a honatyák. Éppen 70. Rendkívül értelmes arcu, komoly urak. Meglett koru férfiak. Fialat alig 2—3 akad közöttük. A norvég címer: vörös mezőben aranyoroszlán, kezében fehér bárd. Beszélni kezdenek odalenn. Sírí csend Szinte suttogva beszél mindenik, halkán, nyugodtan, hidegen, határozottan. Egyetlen hang, zugás, vagy lárna nincs. Az előadó szónok mindig fölkel helyéről és az elnöki asztal elé megy. Az a saját-ságos, halk, egyhangu beszéd az angolra és zsidóra emlékeztet. Csengetyű helyett mélyen bugó fakalapácsot használnak, mint a párizsi színházokban.

Novérgiának csak egyetlen nőképviseelője van, egy tanítónő. Sajnos nincs jelen ezúttal. Hanem ott számlálunk 8 egyszerű ruhás, csizmás ugynevezett szocialista paraszt képviselőt. Különbén maga az egész Storting rendkívül egyszerű és kicsiny épület, de oly válogatottan intelligens, okos

Oberbauer A. utóda Budapest, IV. Váci-utca 41.
A legjobb hírnévnek örvendő és legrégebb egyházi szerek, ruhák, zászlók. stb. gyára. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

De áhitatos elménket illik azon szavak fönségére irányitanunk, amelyekkel Jézus, sokszor nyilatkozván a Szentlélek küldéséről, belénk áradása és működése eredményeit jellemezte olyan bőségben, hogy ígéretei teljes tartalmukban át sem tekinthetők. *Boldoggá tehetnék a Szentlélek adományai az egész világot örökösen és teljesen, — de nem áradhatnak, csak a törődött és sóvár szívekbe,* akiket megtanítanak minden igazságra, amivel Jézus a világot üdvözítette. Ez Jézus egyik ígérete Isten Szentleke felől.

Belsőleg tanulékonytá teszi a szívet Isten törvényei és igazsagai iránt; érzést és vonzalmat támaszt irántuk és belénk edzi az átlátásnak és meggyőződésnek erejét.

Pedig az *igazságérzetnek hiánya, ez a megátalkodottságnak, kétkulacsosságának és kárholatságnak kezdete.*

Amikor valaki hamisságot hamisságra halmoz; kívülről az önfeláldozást és az ügyszeretet találékony dologosságát vallja, belülről azonban ugyanezt, mint boldogságot, megveti és neveti; amikor az imádságot és a munkát csak a parasztnak valónak itéli, és álnok voltát még sem érzeti; ez a megátalkodásnak útja és az élet — tévesztés kezdete. Ilyenkor visszavonul Isten az embertől és igazsága nincsen övele.

De a szentül fogadott bérmálásban a Szentléleknek belénk áradása mindig élénkíti teszi igazság-szeretetünket és a jó iránt mindig élénk érdeklődéssel tartja fiatalon a lelkünket.

Az igazság érzete nagy vigasztalás a viszontagságban és a csalódásban.

De vigasztalónk még a Szentlélek az imádkozásnak szelleme és az Isten országáért való buzgólkodás által is, amit szétáraszt mibennünk.

Amikor valami nagy áldást ígért az Úr az emberiségnek, akkor azzal biztatta őket, hogy kiönti rájuk az imádság lelkét és megadja fiainak a buzgóság szellemét. Miként szent István király imádkozott és Isten országáért buzgólkodni tudott; ahogyan ő csendes éjjeleken át bölcsességet esedett, hogy jó törvényeket alkosson és igazságban győzedelmesen országoljon: ilyen az Isten lelkének kiáradása és működése mibennünk is. Megtisztít, megerősít megvigasztal. Amire leginkább szükségünk van, azt gyakorolja bennünk leirhatatlan belső erővel és megnyugvással. Hogy ha már kivülrőlünk a siralom bűnös völgyében háboru ont is sebeket, szenvedéseket és gyötrelmeket: bensőnkben a Szentlélek hozzánk övetelével legyen rendíthetetlen a boldog béke és szívünket boldogítsa az Istennel való egységünk-ből származó nyugalom erénye.

Szporni János.

A vallási megújulás és a háború

A háboru nagy tanítómester, mely keményen leckéztet, sok mindenre tanít, de vajjon a legszükségesebbre, a Istenben való igazi hitre megtud-e, meg fog-e tanítani? Lesznek-e ezek és ezek, akik megértik, helyesen fogják fel a kemény leckét s „az Isten látogatásának ideje alatt, a nehéz idők gondja, a keserves az élet megnehezült harca között felébresztik magukban a hit nagy gondolatait s a mindent leküzdő Isten-szeretet érzéseit, hogy legyen

erejük az élethez, s kiállhassák az élet küzdelmeit s hősök lehessenek Krisztus nyomában is.“ Ráfognak-e találni a lelkek ama hitre, amely kitartson a „kemény szolgálásban, a hol a végtelen Felség parancsol, a hol a törvény s köteleesség parancs szavai hangzanak?“ Ki fognak-e tartani a lelkek e kemény hitnél, az élet nehéz szomorú óráiban, midőn szereteteit a halál elragadja, a lelkükre a gyász sötétsége borul? Ebben a világ felfordulásban fel tudják-e léptetni a lelkek a győzelmes hitet, amely a viharban nem ereszt el az Isten kezét, hanem erősebben fogja azt? Rátalálnak-e az eleven hitre, amely megértette velük, hogy „Isten kell nekik, az a közeli Isten, az a magát nekik adó Isten, ki velük van mindennap, sötét napon, az erőszak napján, éppugy mint napsugárban, a szent örömök napján.“ (Prohászka: a háború lelke.)

Ebben a rettenetes viharban a megriadt lelkek sirva, könnyezve, jajveszékelve emlegetik az Istent. Emlegetik azok is, akik eddig nem tették, emlegetik s hozzá elég sűrűn; ez is valami, de nem minden; ez sok, de nem elég, nem a tiszta kereszténység, nem az egész evangelium.

A megriadt embernek kiáltása, aki fél a katasztrófálissá válható veszélytől, ez még csak a kiindulás, az első lépés. A hatalmas, zimankós, villámos — mennydörgős járásában az időnek fődél alá akar jutni a megriadt ember, Istenhez kiált, erősen kell most neki az Isten gondviselő pajzsa, de sok úgy jár, mint aki a vihar elől haragosa eresze alá menekül, amelyet, ha vihar nem lesz, elkerült volna. Ha vihar, háború nem lesz, akkor az Isten utait, hajlékát, sok elkerülte volna. De hát megjött a vihar, hát sűrűn menekülnek az Istennek védő pajzsa alá, igen! Istenhez kiállnak, kit eddig nem szerettek. Ez is valami de nem minden.

Megremeg a lelke a katonának s csikorog a fájdalom malomkerekei között, amidőn el kell hagyni a szülőföld-

arcu urak ülnek benne, hogy öröm nézni.

Ezen a napon érdekes emberrel találkoztunk. A társaságban levő Szentkereszthy Pál báró teára volt hivatalos egy norvég urhoz, aki pár év előtt húzamosabb időt töltött Magyarországon, és akkor vendége volt a báró családnak. A norvég ur neve: Dr. Konrad Nielsen, a norvég egyetem fiatal, derék tanára, a finn — ugor — magyar nyelv előadója, aki gavalléros kötelességének tartotta felkeresni az ott járó magyarokat. Szádeczki Lajossal járta be Magyarországot és 1—2 évet töltött nálunk, hogy elsajátítsa a magyar nyelvet. Akik ismerik Nagy Györgyöt, a volt országgy. képviselőt, azoknak megmondhatom, hogy a norvég professzor, mintha csak édes iker testvére volna! És a mikor megszólalt, felkiáltottam: tudja-e, hogy nálunk van egy népfaj odalenn a székelyföldön. . .

Ott tanultam magyarul . . . vágott közbe Konrad Nielsen mosolyogva. De olyan eredeti székely kiejtéssel is beszél, hogy öröm hallgatni! Valami olyan szivszorítóan nagy érzés volt nekünk magyaroknak hallani, hogy Európa legmagasabb országában messze tőlünk, egy született norvég magyarul üdvözöl. Kissé gondolkozva beszél

de hibát nem ejt. Elhallgattam volna a végtelenségig, oly csodás zenéje volt így, idegen ajkón, a magyar rithmusnak.

Figyelmesen, lassan, az első pillanatban elfogódottan beszélt, ami éppen előfordult arról. Társadalmi állásánál fogva is előkelő helyet tölt be Norvégiában, egyénisége pedig nagyon rokonszenves. Figyelemmel hallgattam a szavát. Tiszteletére magyar bál volt a Missionshotelben. Csárdást táncoltunk s lassanként belopozkodtak a hotel más vendégei is, a személyzet is, úgy bámúlták a mi nemzeti táncunkat. Istenem! — hiszen oly messze van e két ország, mintha két világban lenne.

Ibsen, halálát nagyon megérezte a Norvég irodalom. A nagy norvég író elhunyt a világirodalom gyászsa s így érthető, ha ott, az ő szűkebb hazájában nagyon megérezte e nagy lélek elmulása.

Norvégia nem bánta meg a társ-országtól való elszakadást, de mindenesetre megérezte anyagiakban s időre és pénzre van szüksége, míg minden téren rendezzi az önállósággal nyert kötelességeket. Érdekes, hogy Norvégiában egyáltalán nincsenek szabad vagy kedvezményes vasúti jegyek. se hivatalnoknak, se katonáknak, se újságíróknak se képviselőnek. Maguk az

országgy. képviselők utasították vissza azért, hogy más hivatalnoktól is joggal megvonhassák. Ez is érdekes, hogy ha valaki vonaton utazik bárhová, visszafelé már csak felét fizeti az előbbi, odaszülő jegy árának. . .

Norvégiában arisztokraták nincsenek. Minden nemesi és születési címét eltörölték 1825-ben, úgy mint Svédországban, Romániában és Szerbiában.

Fiú leány közösen tanul a norvég iskolákban. Nilsen professor egyéni nézete szerint ez nem helyes. Hogy miért nem? erre a kérdésre egy mosolygás volt a felelet. A norvég egyetemen 5—600 nő tanul. Sokan végzik az egyetemet, de nyilvános állásokat ritkán töltenek be. Leginkább orvosok lesznek, de csodálatos, ezen a téren keresetebbek a férfiak. Tanári és ügyvédi pályára mennek nagyobb arányban a végzett nők, de leggyakrabban a családban értékesítik tudásukat, ezért nagyon intelligens anyák vannak Norvégiában.

A mi kedves magyar professorunk tekintély a hazájában. Északon ugyanis nagyon fontos nemzetgazdasági kérdés a lappok legeltetési joga a svéd és norvég államok között. Ugyanis a megélhetés

jét, az édes otthon, családi tűzhelyet, övét, a legnagyobb áldozatot hozza, a midőn fiatal életét viszi szembe a halállal. Sirva tekint szülőfalujára, el is danolja: Isten veled falum szép határa — vajjon meglátlak-e még valahára." Elmegy, elsi-ratja a falu. Elmegy, így kívánja a haza, a kötelesség; így kívánta az a hatalmas falragasz, amelyet kiszegeztek a falakra, kertekre — mintha a szívekbe vérték volna a szegeket, azok most is vérzenek — így kívánta a haza, s elmentek sokan s amint így elnézem a falunak a képét, amidőn katonát kísér, úgy belesír a lelkem a felvert faluba. Érzem minden fájdalomt annak a falunak, meg tudom érteni könnyét, osztozom keservében, csak egyet nem tudok megérteni s ez az, hogy az az ifjú, ki fiatalos életkedvvel s erővel megy a halál torkába, mikor mindenkitől elbucszik, miért nem bucsuzik el attól is, ami a legtöbb vigasztalást, megnyugvást, erőt kívánta neki — miért nem bucsuzott el faluja kicsiny templomától is? Miért nem ment el oda, miért nem sirta ott el a fájdalmát, miért nem csókolta meg annak falát, az oltár lépcsőjét, miért nem vetett az örökmécs szelíd fényében egy bizalmas tekintetet az oltárszekrényre, hogy találkozott volna tekintete a Mester tekintetével? Miért nem bucsuzott el így az ő falujától, miért nem ment az oltártól a golyózaporba, hogy amidőn a halál legázolja ifjú életét, a Mester biztosan felfogja elszálló lelkét, a Mester akit eljövetelekor otthon meg kellett volna látogatnia — s oly bizalommal tekintenie feléje, mintha bánata lelkét, szt. sebeibe akarta volna lehelni?

Belesír a lelkem a felvert faluba. Igen! mert fáj, hogy miért nem bucsuzott el a templomtól is, miért bánt még most is olyan kegyetlenül a Mesterrel, miért sebezte meg sz. Szívét, hogy sirassa őt is, mint egykor Jeruzsálem fiait, kiket semmisen térített az Üdvözítőhöz?

Belesír a lelkem a felvert faluba.

beljebb kényszeríti őket az ország szíve felé, ahol nyájakkal nagy kárt tesznek. A két ország elválása után ez a legelvetési jog még nem intéződött el. Most kiüldöttek ki egy-egy nagyobb bizottságot a kérdés tanulmányozására, melynek határozata folytán kimondják törvényileg, hogy mikor, az évről mely szakában és meddig nyomulhatnak be az országba a szegény kis lappok, Nilsen professzor lelkes szavai szerint, ez ott fontos állami kérdés.

A mukásviszonyok jók odafele Norvégiaiban, de a hivatalnokokat, mint mindenütt talán a világon, úgy ott is rosszul fizetik. Itt is, ott is, mindenütt ez az osztály érzi a nyomorúságot.

A norvég tengeren, volt még egy kedves óránk. Ott horgonyzott a „Lavoisier” francia hadihajó. A társaság vezetője, Vértes tanár, az író, ma már ország-szerzte híres külföldi vezető, aki talán mindenütt egyformán otthon van a vén Európában. Igazán örülhet, akit fölvesz az útítársaságba. Vértesben bámulom azt a nagy türelmet és gavallériát, amely he-tekig tartó utazás alatt se hagyta el, pedig voltak utitársaink, akiket kedve lett volna az embernek időnként belemártogatni a tengerbe, hogy csöndesedjenek az ígé-

niük! Sok utánjárással sikerült Vértesnek engedélyt szerezni, hogy a kikötőben vesztelő „Lavoisier” megtekintsük. Julius 14.-ét ott ünnepelt a hajó a norvég tengeren, messze a hazától, megható nagy lelkesedéssel s a marseilles végig zúgott a vizeken.

Ebéd után érkezünk s az étkezés nyomaitól rendetlen és piszkos volt a hajó. A tiszték még ebédnél ültek, de a legénység pillanat alatt munkához fogott. Sepergették, suoltak, mosogattak, hogy vetették fel a helyet. Ez a naposok teendője. A legénység másik része megkezdte az ünnepi pihenést, ami igazán érdekes pillanat volt.

Mozgás támadt mindenfelé; fedélzetten rejtett kabinokban. Egyik-másik matróz nyomban végig feküdt a nyomorúságosan rideg ágyán, a másik lapokat, könyveket szedett elő, hogy lássa mi hír odahaza Franciaországban, a Dumas világában, kinek könyvét olvassa. Az ott levelet ír s maga körül rakott egy sereg fényképet. Szülők, testvérek, kacagószemű lányok. Bizonyára azokkal beszél a lelke, ünnep van, máskor nem ér rá. A tulsó asztal tele van rakva rongyos matrózruhával, össze-össze tépott fehér-

ránk nehezedjék. Hány fogott hozzá, hogy bensőleg átalakuljon, új emberré legyen, aki annyira rendbe szedte lelkét, hogy tényleg felöltötte Krisztust. Hány jutott el a 10 hónapos háború alatt annyira, hogy összekapcsolódjék Krisztussal, mint a szőlővessző a szőlőtővel, hogy Krisztusból szívja szomjas lélekkel az *igazi* vallási megújódásra nevelő — éltetőáplálékot? (Folytatjuk.) Vas.

A kórházi pásztoráció.

A mióta megkezdődött a háború, minden városban és nagyobb helységben van hadi kórház. Mindazonáltal csak nagyobb városokban van a katonai kórházaknak külön lelkészük, a kisebb városokban maga a lelkészkezdő papság van megbízva a kórházak gondozásával. Megtörténhetik azonban, hogy némely helyen úgy fogják fel a kórházi lelkészkezdést, hogy ha hívnak beteghez elmegyek ha meghal egy katona eltemetem és azzal mindent elvégeztem.

Én azt mondom, hogy boldog ember a mai időben az a pap, kinek joga — megbízása van valamely katonai kórházba bejárni. Nincs kedvesebb, üdvösebb és sürgősebb foglalkozás, mint a beteg katonákkal gyóntatni és őket gondozni. Hány lelkét lehet itt Istennel kibékíteni, hány fájó szívnek lehet orvosságot nyújtani! Ebben a munkában az erdélyi és az egész magyar papság fényes példát lát maga előtt Kegyelmes Püspök Atyánkban.

Kezdetben kissé fél és huzódzik az ember a kórházi beteg ágyaktól, a zsúfolt szoba levegőjétől, de csakhamar otthon érzi magát benne a pap. Bemegy közéjük és köszönti őket, azután egyszerűen megkérdezi kik itt katolikusok, kik akarnak gyóntani? Majd egyenkint sorra megkérdezi őket, hogy mikor gyónt utoljára? nem akar-e most gyóntani? A ki még husvétra nem gyónt feljegyzi, és megmondja, hogy gyóntni fog. Feljegyzi a többi jelentkezőt is, mert hus-

neműekkel. Alig látszik ki közülük a jege az öreg matrónak, aki sajtáságos arcki-fejezéssel, gyámoltalanul űzi a varrás művészetét. Magsajnálom. Soha, míg a világ készen nem lesz azzal a sok fölttal! Szeretném neki hamar összeolteni, de nincs idő, mennek már a társak.

Odaát lázasan kártyáznak. Erre használják az ünnepi szabadságot. Aztán harmonikáznak, énekelnek, mosakodnak, borotválkoznak. Hogyne! A nemzeti ünnep tisztelőre kimenőt kap a legénység. Sietve nyírják egymás fejét, hadd lássa az a norvég leányzó, hogy a francia matróz se akármilyen!

Ott van a hajókórház az ingó ágyakkal, a szokásos orvosság szaggal, fürdőkáddal megymással. Kétszeresen szomorú ez a mozgókórház, melynek esetleges halottját a habok temetik el.

Csodás szerkezetű, villogó ágyuk uralgja a hadihajót, mely telefonnal és Marconi féle távirókészülékkel van felszerelve.

Hangos kürtző zeng végig a hajón s a legénység rohanva rohan a fedélzetre, ahol éppen mi csodálkozunk javában! A tiszték érkeznek s a matrózok katonás feszséggel állanak sorfalat. Vizsgálat

vét óta már újra gyónnak a katonák és tanácsolja is nekik. Megmondja hogy eljön a következő nap délután és meggyóntatja, azután korán reggel megáldoztatja őket. Vagy esetleg mindjárt rögtön hozzá fog a gyóntatáshoz. Leül a pap az ágy végéhez és beszélget a katonával: gyóntatja. Apap nem néz se jobbra se balra, csak végzi dolgát. Némelykor siri csent van a szobában és a pap csak súgja a kérdéseket. Máskor zaj van; a katonák fesztelenül beszélgetnek, akkor legkönnyebb gyóntatni. A pap is fesztelenül beszélget a katonával. És így megy végig az ágyakon. Reggel 5–6 órákor már viszi az Oltáriszentséget. Őnapi csendben kiosztja. Néha nincs hová letenni az Oltáriszentséget, akkor kezében tartja és úgy osztja ki. Tömeges áldoztatásnál legcélszerűbb kehelyben vinni az Oltáriszentséget, és egy gyertya legalább legyen, a mit az egyházi, vagy egy katonavisz mellette. Kettő még jobb. Azért tanácsos így csinálni a gyóntatást, mert ha reggel gyóntat is áldoztat is, akkor egy nap alig 10-et tud meggyóntatni, vagyis egy szobát legföllebb, mert a következő szobában már ettek a katonák. Sőt ha nem megy korán áldoztatni, még akkor is esznek, a kik meg gyónnak, mert korán adják a reggelit.

És ezt mindannyiszor meg kell ismételn, ahányszor új sebesültek érkeznek. Ez pedig minden héten szokott történni. Azért legalább egyszer hetenkint számba veszi a beteget. Itt akadnak meg a nagy halak, kik 2–3–5–10 éve nem gyóntak. Soha sem fogják visszautasítani a gyóntást, biztosan meggyónnak, csak határozottan kell kijelenteni, hogy most önnek meg kell gyónni és én meg fogom gyóntatni. Istenem hányan haltak meg ilyenek!

Általában örvendetes dolog, hogy a katonák elvégezték a husvéti gyónásukat a harctéren is. Kevés van a ki nem gyónt. Úgy látszik, hogy a tábori papság alaposan dolgozott és dolgozik. A katonák közt érdekes, hogy legszorgalmasabb gyónók a

van. Pedáns rendben és tisztaságban szalutálnak a parádés fiúk, de jön egy sápadt, barnaarcú tiszt merev arcvonásokkal, rettentő szigorral. Talán nekünk akar imponálni, de lépten nyomon hibát kap a matrózokon. Egyik-másikon a kivágott bluz galériján mozdít egyet, a másikon a sapkáját húzza fennebb vagy lennebb: szóval hibát kap s a szerencsétlen matróz nevével följegyzi. Hiába a parádés ruha, a jó kedv, a nemzeti ünnep: nincs kimenő! De legalább kárpotlásul jóképet vágnak a tiszt úr háta mögött!

Aztán újra zeng a kürt s katonás fordulattal egy pár gyakorlatot végez a legénység. Úgy el voltam csudálkozva, hogy észre se vettem, egyszer csak belekerültem a vonalba s ha azt nem akartam, hogy elüssenek, egy pár lépést a csapattal kellett tennem. A rettentő szigorúságú tiszt elmosolyogja magát s utána a legénység. Én pedig szintén bevégeztem katonai szolgálatomat, gyönyörködve nézem a Lavoisier matrózait, amint csolnakba szállva, fessen, csinosan, dalos jókedvvel mulatni mennek a norvég városba, ahol bizonyos reprezentálást végeznek, holnap ismét új vizekre szállnak a kódós Irland felé.

horvátok. Alig akad köztük, aki ne gyónt volna husvétra, de azért újra gyónik. Azután következnek a németek és azután a magyarok stb.

Nagyon jó szolgálatot tesz — bár nem elsőrangú munka — a P. Ambrosius: „Piscator animarum, seu Confessarius polyglottus” című kis könyv, melyben 13 nyelven vannak meg a kérdések — (Kapható Buzárvitsnál Esztergom) igen jól lehet vele gyóntatni.

— sz.

Evi jelentés.

(a brassói kath. nőegylet füzetéből. Az elnökség kérésére írta és az 1915. május 12-iki közgyűlésen felolvasta: Szekula Katinka.)

II.

Az otthonban a felügyeletet beosztott sorrendben az erre vállalkozó tagok, napokint négyen végezték lelkesen, krisztusi szeretettel. A nőegyleti tagok napi inspekciónak száma 840. Ha ehhez hozzáadjuk a leányok inspekciónát 180-at, a két vezetőjét 520-at a sok kedves látogatást 370-t, úgy az otthon, összesen 1910 látogatással örvendeztették, tisztelték meg az érdeklődő kedves tagok és a nagy közönség. A gyermekek hálás vidám köszöntéssel fogadták és bucsúztatták minden egyes látogatót; verssel, énekkel mulattatták s tették meghatóan kedvesvé a köztük töltött percekét, órákat. Látogatásával két ízben is megtisztelte menhelyünket Mikos Zsigmondné grófné, főispánné; a helybeli román nőegyletnek egy 8 tagból álló küldöttsége, a többi helybeli nőegyletnek néhány tagja. Sándor József bíró a patronáns egylet részéről stb. Mindannyian a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak az ott látottak, tapasztalatról. — Dr. Pawelka Ernő és dr. Hantz Mihály orvos urak is többször látogattak el az otthonba s a gyermekeket felvételük előtt megvizsgálták, amiért az egyesület e helyen is őszinte hálójának ad kifejezést.

A gyermekmenhely hat hónapjából három kedves napot szeretnék még ide feljegyezni, három igazi örömnapot, amelyek emléke mélyen bevésődött a hálás kicsikék szívébe. Az első a kedves Mikulás nap, amelyen dr. Semsey Aladárné, dr. Pawelka Ernőné és Knezevics Jenőné édeségeikkel ajándékozták meg a gyermekeket. A második a szép karácsonyi ünnepély napja, amelyen kedves apátplebánosunk a csillogó karácsonyfa alatt álló boldog gyermekereget megáldotta, a nőegyleti tagok nemes lelkű adakozásából pedig meleg ruhát, cipőt, játékokat, kalácsot és cukorkát kaptak. A harmadik örömnapp a záróünnepély, a bucsu napja volt. Mi felnőttek könnyeztünk, a gyermekek boldogan szorongatták a sok kedves meglepetést; narancsot, tortát, cukorkát, játékot, szeretett jó elnökönk és Knezevics Jenőné ajándékozták meg ezzel őket. Piesslinger Lili, kedves új alapító tagunk az otthon tagja és vezetőségéről felvett pompásan sikerült csoportképét osztotta ki emlékül a boldog gyermekeknek. — Óh a szeretet találekony s ezer és ezer megnyilatkozása eljut a gyermek szívéhez s innen a jó Istenhez, az elhagyatottak, árvák Atyjához.

A háboruban küzdő szegény katonáinknak hozzánk forduló, s arra igazán érdemes családját is segélyeztük a szükségnek megfelelő módon. Erre a célra egyelőre 1000 K-t szavaztunk meg őszi rendkívüli közgyűlésünkben. Ezen összegből eddig 144 K rögtöni segélyt, 118 K értékben lát, 662 K értékben kenyeret, összesen tehát 924 K-t és sok összegyűjtött ruhaneműt juttattunk a szegény családokhoz. Megtettünk eddig is és megteszünk ezután is minden lehetőt az itthon maradtak nyomorának enyhítésére. Anyagi áldozatoktól nem riadunk vissza, azt határoztuk, hogyha a szükség úgy kívánja 32000 K alapítékünket is redukáljuk. Hiszen értünk küzdenek, s áldozzák fel, ha kell, életüket is hős katonáink, mutassuk meg, hogy e nehéz időben is helyén van eszünk és szívünk, s el nem ernyed kezünk.

Szegény II kórházban szenvedő, beteg katonáinkért is sokat tettünk. Két kedves tagunk Schuhmacher Dezsőné alelnökünk, és dr. Blecha Ödönne választmányitagunk mint önkéntes betegápolók a háború kitörése óta páratlan buzgalommal teljesítenek a helybeli kórházakban önfeláldozó rendes szolgálatot. Gyöngéd, hozzáférő kezükkel nagy erős lelkükkel sok sebet behegeztettek, sok könnyet letörültek már eddig is.

S mi többiek, akik nemes példájukat nem követhetjük, a helybeli Vörös Kereszt Egylet hathatos támogatásával igyekeztünk ez irányban is minél többet dolgozni. Az említett egyesület őszi nagy sorsjátékához tagjaink sok kedves nyeresémtárgyat küldtek, s a sorsjegyek eladásában is buzgólkodtak. Az egyesület nemes céljaira január hónapban mind anyagi, mind erkölcsi tekintetben fényesen sikerült hangversenyt rendezett nőegyesületünk, melynek tisztá jövedelme 1243 K volt, s mely összeget örömmel adtunk át rendeltetésének.

Kórházainkban ápolt katonáink karácsonyfa-ünnepélyén a többi nőegylettel együtt mi is szívvel-lelélekkel résztvettünk. Tagjaink szíves adakozásából sok cigarettát, cukorkát stb. juttatott elnökiségünk ez alkalommal a kórházakba.

A háború kiadásainak részbeni fedezésére kibocsátott hadikölcsönből pedig 6000 K értékű kötvényünk van, 10000 K jegyzésünket a legnagyobb sajnálatunkra ennyire redukálták. Hisszük, hogy mai közgyűlésünk az elnökségnek a második hadikölcsön jegyzésére vonatkozó indítványát is elfogadja, s így nőegyesületünk anyagi erejéhez mérten inpozánsan vesz részt minden tekintetben a háborús segélyacióban.

Egyesületünk a szakosztályok felállításával kibővült sok águ munkásságát sem ejtette el ebben a nagy évben, hanem a lelkes, szép, kezdethez méltóan folytatta azt.

Szent Antal otthonunkat negyven szegény, többnyire katonagyerek részére dec. 9-én nyitottuk meg és március 27-én zártuk be. Négy hónapon át adtunk ezeknek a szegény el. iskolás gyermekeknek tápláló, izletes, meleg ebédet, s ezzel testi és szellemi fejlődésüket is jótékonyan befolyásoltuk.

Hogy Szent Antal otthonunk, ez a kedves szociális intézményünk mennyire rokonszenves Brassó város intelligens társadalma előtt, legjobban az a körülmény

igazolja, hogy a nagy drágaság és a háborúval járó sok adakozás mellett is minden külön felszólítás, kérdés nélkül 305 K pénz és sok élelmiszeradomány érkezett be e célra hozzánk. Kiadásaink összege 641.84 K. volt. Egyesületünknek tehát, 336.84 K-jába került annak fentartása. Hogy itt a beérkezett adományok az idén nem fedezték kiadásainkat ugy-e természetesen tartjuk, nem kedvetlenit el az a célra hozott anyagi áldozat sem. Hiszen a szomorú háborús évre való tekintettel kedves Szt. Antal estélyeinket sem tarthattuk meg, s valószínűleg ugyanilyen okból a Népbank szokott évi segélye is késik. Mi nagyobb áldozathozatalra voltunk előkészülve, adományokra alig mertünk számítani. Mondjunk azért kétszeresen meleg köszönetet jótévőinknek, a sok kedves adakozónak, valamint azoknak a buzgó választmányi tagoknak, akik az otthon vezetésében és felügyeletében olyan nagy szeretettel vettek részt.

Mondjunk még öszinte köszönetet az Iparegylet derék vendéglősnének, aki kétszer adott a kedves gyermekeseregnek izletes ebédet, kétszer szerzett nekik igazi nagy örömapot. Mondjunk hálás köszönetet továbbá egyházközségünk igazgató-ságának, akiknek jóvoltából ingyen helyiséget és a fűtéshez fűzéshez szükséges fát kaptuk Erős támogató kezűket éreztük ez évben is szép nőegyleti munkánk minden részénél. Hisszük hogy nem vonják meg azt tőlünk ezután sem hiszen közös szép céllért dolgozunk, szép kath. hitünkért. S a Krisztusért végzett közös, felséges munkát, az Ő áldása ktséri utjain.

A Szt. Antal szakosztály patroneszei szorgalmasan, szeretettel látogatták pártfogoltjainkat, havonként felkeresték őket otthonukban, a kiutalt segélyt személyesen adták át nekik, s őket ezenkívül a szükséghez képest erkölcsi és vallási támogatásban is részesítették. A szegénylátogatások száma 483 volt. Akik ebben a felséges, krisztusi munkában résztvettek, érezhették, érezték bizonyára azt a felemelő nagy lelki örömet, amely az igazi jótett nyomában jár s amelyhez fogható jutalom nincs ezen a földön.

(Folytatjuk.)

H I R E K.

— **Személyi hír.** Dr. Fejér Gerő tb. kanonok, státusi referens csütörtökön a püspöki aulá vendége volt.

— **Kinevezések.** Buday János petrozsényi plebános, hunyadi főesperes; Hoboth Á. József vulkáni plebános, piskitelepi plebános lett.

Rácz József berecki s. lelkész székelyudvarhelyi s. lelkész lett.

Lukács Vilmos esikszentdomokosi plebános katonára plebánosnak küldetett.

Dézsi Lajos székelyudvarhelyi segédlelkész a katonasághoz Nagyszébenbe behívták és a 22. számú helyőrségi csapatkórháznál mint lelkészt alkalmazták.

— **Adakozás.** Butyka Sándor szentszéki tanácsos, borbándi plebános úrnapi ebéd megváltása címén 25 koronát adott a Vereskereszt céljaira. Jónás Gyula 20 k. adott jótékony célra.

A pénzbeli adományokon kívül lehetetlen meg nem említenünk azon nemeslelkű adományokat, melyekkel városunk áldozatkész hölgyközsége nagyon sokszor lepi meg beteg és lábbadozó katonáinkat. Ezen adományok pedig főleg az élelmezés javítását és kiegészítését célozzák. E helyen most csak Löw Károlyné úrasszony nemes ajándékozásait említjük föl, ki minden ünnepet fölhasznál arra, hogy uzsonnával, vacsorával, borral és kaláccsal halmozza el érdemes katonáinkat. Egyéb ajándékozásokkal is be fogunk számolni a kórházakban elhelyezett ajándékníváltártások alapján, ha pedig minden adakozásról nincs tudomásunk, kérjük annak szíves tudomásunkra hozását.

— **Bérmálás volt a székesegyházban** múlt vasárnap. Reggel 8 órakor a főpásztor csendes misét mondott; mise után Szporni János régens tartott lelkes beszédet a Szentlélek működéséről; azután megkezdődött a bérmálás, többnyire sebesült katonák bérmálkoztak, kik előbb példás buzgósággal megáldoztak. Majd a szertartás befejezésekor a főpásztor tartott magyar és német nyelven megható beszédet a megbérmáltakhoz. Resch karnagy énkara ismét díszreteresen kivette részét az ájtatosságból. Délután a kórházakban fekvő sebesülteknek adta fel a főpásztor bérmálás szentségét.

— **A hadikölcsön** jegyzéséről s a hadicélra felajánlott harangokról szíveskedjenek a lelkész urak értesíteni lapunkat; készségesen nyitunk rovatot e célra. Egy levelezőlap elegendő s könnyen beállhatunk a sajtó szolgálatába; különösen most szükséges ez, mikor hét számra alig kapunk egy sor írást.

— **Követésre méltó példa.** Megbízható forrásból kapjuk a gyönyörű hírt — Báró Bánffy János maroszezei nagybirtokos, aki 1914. augusztus óta állandóan sebesülteknek rendezte be kastélyát, most, mivel három fia János, László és István huszárnak rukkoltak, Ő maga, a büszke apa is mint tartalékos huszárnagy bevonult a haretérre s méltó felesége Ugron Rozália mint önkéntes ápolónő kíséri az urát a háborúba.

Örömmel közöljük ezen szép elhatározást, mely ha egész országban követésre talál, hamar a miénk lenne a teljes győzelem.

— **Honleányi rózsák.** Szomorúan érdekes, megdöbbentő bucsúzásról ad hírt vásárhelyi munkatársunk. Péntek d. u. jún. 4-én indultak a 9-es huszárok esatába, majd mind szemenszedett válogatott fiúk, gentry és mágnás gyerekek; köztük Erdély színe-java. Sándor János kegyelmes úr fia is; kiktől a Miniszter családja ott a helyszínen bucsuzott. Sok szép leány, ifjú asszony rózsákat hozott, jázmin és rózsaaágak díszítették a 9-es huszárok lovait.

Ugron Vilma, Ugron főispán nővére épen egy csokor piros rózsát nyújtott fel Máriaífnak, mikor a zenétől megbokrosodott huszár ló patkóját a bucsuzó honleány mellbe rugta. Ugron Vilma összeesett, kórházba vitték, röntgenzték.

Májrepedést konstatáltak. Élet halál közt lebeg.

— **A novena ájtatosságát** kitarító buzgósággal látogatja közönségünk; minden nap a főpásztor tartja a litániát s a szónokok szentüiket-lelküket és tudásukat öntik a szentbeszédembe. Vasárnap Zomora praelátus prédikált a résztvevő Szívről; hétfőn Lestyán József hittanár, kedden P. Kristó Xavér katonapap, szerdán dr. Péter Antal, csütörtökön dr. Szentiványi Róbert és pénteken a főpásztor hatalmas szózata fejezte be a szónokok sorát.

— **Husz éves találkozó.** Az 1895 július havában felszentelt erd. egyházmegyei papok felszentelésük 20-ik évfordulati napján Görgényüvegecsürön jönnek össze. Az évforduló július 14-én lesz. A 10 éves találkozást annak idején Segesvárt tartották. A házigazdai tisztet Abos József fogja az idén betölteni.

— **Irodalmi Társulatunk** e hó 7-én d. u. 5 órakor tartotta választmányi ülését a gimn. tanácskozó termében. Jelen voltak: Dr. Balázs Endre elnök, Tamási Áron nagyprépost, Kovács Lajos kanonok, Kóródy Imre pénztáros, Héjja Kálmán, dr. Szentiványi Róbert, dr. Csermi Béla, Soóthy Gyula szerkesztő, Kárpiss János igazgató, ő vezette a jegyzőkönyvet is.

A pénztár felülvizsgálása után az elnök teszi meg a jelentést. A közgyűlést elhalasztják az őszre. Üdvözölte herceg Hohenlohe párt ezüstmenyegzőjük alkalmával. A nyomda 20 százalék áremelést kér a lap előállításáért a háború tartamára. Megbeszélés tárgyát képezte. Ezzel a gyűlés véget ért.

— **Ő felségének Koronázási évfordulóján** (48. évi.) a székesegyházban főpásztorunk fényes nagy misét tartott, melyen megjelentek a katonai és polgári hatóságok, egyletek és hívek.

— **Lapunk terjedelmét** valószínűleg felényire leszállítjuk a háborus idő alatt; az anyag drágasága miatt; és így a dolgozatok, cikkek terjedelmének is meg kell felelni a lap terjedelmének.

— **Gyulafehérvár sz. kir. városban** a második hadikölcsönre összesen 592.850 koronát jegyeztek.

— **Ajándékozás.** Gyulafehérvári lakos Fuchs Nándor a „Ferencz József” rend lovagja, nagykereskedő, ki a mozgósítás óta már számtalanszor adta tanulmányi nemesszívűségnek és nagylelkűségének. Przemysel elfoglalásának örömeire ujjal is 1000 koronát adományozott és pedig 500 koronát a sebesült katonáknak 500 koronát pedig a visszamaradt családtagok részére. Követésre méltó, dicsérendő cselekedet!

— **Ajándékozás.** Dr. Nánán Bernát kir. tanácsos, ny. ügyvezető orvos — ki főgimnáziumunknak már több ízben tett alapítványokat — a vörös kereszt egylet kórházában teljesített orvosi szolgálataiért kijáró 880 kor. 40 fill. tisztelet díját a vak katonának részére ajándékozta. E nemesszívű emberbaráti cselekedetért fogadjon az egész város közönségének hálás elismerését.

— **Stefánia szövetség.** Budapesten e hó 13-án alakult meg Stefánia főhercegnő védnöksége és személyes részvétele mellett

az agg és csecsemő védő egyesület „Stefánia” szövetsége. Gróf Apponyi Albert és Bárczy István a székes főváros polgármestere levelet intéztek városunk polgármesteréhez, melyben felkérlik csatlakozásra a szövetség érdekében. Meghívót kaptak a gyűlésen való megjelenésre a hölgyek közül: Dr. Roska Miklósné polgármester neje, özv. Dr. Mohay Sándoráné államtitkár özvegye, Ávéd Jákóné a vörös kereszt és oltáregylet elnöknője, Lázár Emilné kir. törvényszéki elnök neje és Dr. Mayer Ödönné országgyűlési képviselő neje.

— **Halálozás.** A Seben—fogarasi esperesi kerület papsága szomorú szívvel tudatja, hogy Főtisztelendő Szóts János t. b. főesperes, alsóporumbáki lelkész életének 68-ik papságának 43-ik évében 1915. évi június hó 3-án este, hosszas és példás türelemmel viselt szenvedés és a haldoklók szentségeinek ismételt ájtatos felvétele után halhatatlan lelkét visszaadta Teremtőjének. Földi maradványait június hó 6-án délután 4 óraker helyezzük nyugalomra az alsóporumbáki cinteremben. Az egyesztelő szent miseáldozatot f. hó 7-én 8 óraker mutatjuk be az egek Urának az alsóporumbáki plebániatemplomban.
R. I. P.

— **Szociális kurzus.** A brassói női egyesület i. é. jun. 1. 2. 3. és 4-én szociális kurzust rendezett. Az előadói tisztelt Slachta Margit misziós nővér töltötte be nagy tudással és szeretettel. A nővér 4 előadást tartott aktuális kérdésekről, amelyeknek megoldása a társadalomra háramlik. Az előadók nagy közönség hallgatta végig s így erős a hit, hogy elvetett magvai jó talajra találtak. Brassóból Sepsiszentgyörgyre, onnan Csíkszeredába ment a miszió társulat erős oszlopa apostoli munkáját folytatni.

— **Sepsiszentgyörgyi Oltáregylet közgyűléséről** kaptak a jegyzőkönyvet, melyből kivesszük e dicséretes sorokat:

„Jegyző az egyesület tevékenységéről számol be. Jelentés szerint az utolsó közgyűlés óta 10 rendes gyűlést tartottunk, melyeken több felolvasás, beszéd, szavalat hangzott el. Dicséretes buzgósággal díszítették a tagok az oltárokat. Az egyesület felkarolta a kath. sajtó ügyét kath. lapok terjesztésével, gyarapította a jövedelmét mozi előadás rendezésével, kegytárgyak árusításával. Segítette a fogarasi Oltáregyletet 30 korona adománnyal. A körmenetekhez zászlót hozatott. A katonák részére térdvédőt, hósapkát kötött. Terjesztette a gyakori szentáldozást füzetek kiosztásával. Az elhunyt katonák lelki segélyezésére is alkalmat és módot nyújtott. Közreműködött a betegek idejekorán való ellátásában, a bűnösök megtérítésében. A tagok lelki életének föllendítésére szentgyakorlatot tartott.”

— **Iróti tiszteletdíj hadi jótékony célra.** Urmány Nándorné, Szakácskönyvének tiszteletdíját hadi jótékony célra ajánlotta fel. A könyv kiadója a Franklin-Társulat az eddig elkelt példányok után 350 K-át szolgáltatott be hadi jótékony célra és pedig 300 K-át a hadi árváknak 50 K-át pedig a Vörös-Keresztnek küldött.

Használjunk hadisegély postabélyeget!

IRODALOM.

Magyar Kultúra. Társadalmi és tudományos szemle. (Megjelen havonként kétszer: 5-én és 20-án. Évi ára 12 korona. Budapest-VIII., Horváth-szky-u. 20 sz.) — Legújabb száma most jelent meg gazdag és vázatos tartalommal:

Beküldötték: nagyszebeni r. k. Teréz-árvaház XXIX. Értesítőjét, Prokupek Sámuel igazgató kiadásában.

Szerkesztői üzenetek.

— **Konkurzus.** A papnevelőbe a felvétel július hó 1-én lesz.

— **Visszhang** Olvashatatlan írás. Kegyeskedjük újból olvashatóan leírni s így beküldeni.

— **Vas.** Mások is szívesen állók szolgálatára.

— **A nő tragediája** — nem vált be.

— **Munkatársainkat** és szerkesztő társainkat szeretettel kérjük, dolgozzanak és segítsenek a nehéz munkában. A háború kétszeres munkára serkentsen.

626. d. sz. 1914—15.

Hirdetmény.

A Hittudományi Kar 1914. évi január hó 27-én tartott IV. rendes ülésében a Horváth-alapból két tételre hirdetett pályázatot 1915 május 1-ig terjedő határidőre. Minthogy a jelzett haláridőig egyik tételre sem érkezett pályamunka, a Kar 1915. június 1-én tartott IX. rendes ülésében elhatározta, hogy mindkét tételre új pályázatot hirdet.

1.) Az egyháztörténelemből: „A magyarországi boszorkányperek története.”

2.) Az ószövegségi szentírástudományból: „A bibliai őstörténet (Gen. 1—3.) újabb értelmezésének története és annak bírálata, valamint a kérdés állásának tudományos kifejtése.”

A munka a művelt közönség igényéhez legyen szabva, az alapító szándéka sze-

rint irodalmi értékű magyar nyelven írva, legalább 15 nyomtatott ivnyi terjedelemben. A pályaművek idegen kézzel olvashatóan írva, szerző nevét rejtő zárt levélkével 1916. október 1-ig a Hittudományi Kar dékáni hivatalához nyújtandók be. Jutalomdíjuk egyenként 1200. egyezerkettőszáz korona. A nyertes szerző köteles művét nyomtatásban, különkönyv alakjában vagy folyóiratban közzétenni.

Budapest, 1915. június hó 5.-én.

MIHÁLYFI ÁKOS dr. s. k.

hittudománykari dékan.

Szám: 6738—1915. kig.

Hirdetmény.

Gyulafehérvár sz. k. város tanácsa közölni teszi, hogy az összeíró bizottság az esküdtképes férfiak alaprajstromát az 1916. évre elkészítette s hogy az alaprajstrom alulírott bizottsági jegyző hivatalos helyiségében a városházánál folyó évi június hó 1-től számított 15 napi közszemlére kitétetet. hol azt bárki megtekintheti és hogy az ellen akár alkalmas egyének kihagyása, akár nem alkalmasnak bejegyzése miatt ezen 15 nap alatt (június 15-ig bezárólag) a hivatalos órák alatt felszólalhat, valamint ezen felszólalásokat, melyek június hó 16-tól 23-ig bezárólag (8 nap) szintén közszemlére kitétetnek, bárki észrevételeket tehet.

Az esetleges felszólalások és észrevételek az összeíró bizottság elnökének írásban adandók át, azonban szóval is előterjeszhetők.

A gyulafehérvári városi összeíró bizottságot 1915 évi május hó 27-én.

Ujházi Béla Dr. Roska Miklós
6. i. biz. jegyző. 6. i. biz. elnök.

HIRDETÉSEK

jutányos árban telvé-
tetnek a kiadóban.

Fehér vászon- és lenrongyok bármily mennyiségben vétetnek:
Schäser Ferenc könyvnyomdájában.

FLEMMICH A. FIAI

sima és mintázott selyemszövetek meckanikai szövődéje

WIEN,

Alapított 1838.

GUÁR:

VI., Webgasse 43.

600 alkalmazott.

Römerstadt, Mähren.

Készítmények:

templom-, zászló- és kárpitszövetek

minden stílusban, valamint

KÉSZ MISERUHÁK

dús választékban, mindenféle és ó-keresztény formában is.

Eladás közvetlen a gyárból a legolcsóbb árral történik

Miseruhák javítása elvállaltatik.

Költségajánlat díjmentes.

M E G H I V Ó!

A gyulafehérvári Bőrgyár részvénytársaság

III-ik É V I

RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1915. évi június hó 28-án délután 4 órakor
tartja meg Gyulafehérvárt a Kereskedelmi Bank részvény-
társaság igazgatósági tanácsstermében, arra a részvényeseket
ezennel tisztelettel meghívjuk.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt 1914. üzletéről, a mérleg megállapítása és a tisztánnyereség felosztása.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A felmentvény megadása.
4. Egy igazgatósági tag választása.
5. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

Az alapszabályok 18 §. értelmében a t. részvényesek felkérnek, hogy részvényeiket a szavazati jog gyakorolhatása céljából 3 nappal a közgyűlés előtt a „Kereskedelmi Bank Rt. Gyulafehérvár” pénztáránál letéteményezzék.

Az alapszabályok 28 §.-a értelmében csak oly önálló indítványok tárgyalhatók, a melyek legalább 15 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnak be lettek jelentve.

VAGYON.

Mérleg 1914. évi december hó 31-én.

TEHER.

Gyártelep számla	48548	37	Részvény tőke	200000	—
Gyárfelszerelés számla	42727	06	Kereskedelmibank	65546	—
Részvényesek tartozása	40700	—	Hitelezők — számlája	9935	12
Gyárüzem: Cserzőanyag	K 21560.86		„Turul” cipőgyár	16423	78
Hulladékok	3670	—	Jelzalog kölcsön	60000	—
Nyersbőrök	75416	—	Elfogadványok	109223	14
	100646	86	Viszleszámitol. sz.	12273	06
Áru — készlet	61513	19	Különfélék	7916	69
Áru — raktár felszerelés	3771	82	Tartalékalap	1500	—
Adósok — számlája	74803	72	Osztalék — számla	10000	—
Cipőáru — készlet	16423	78	Nyereség — veszteség számla	10765	80
Váltó — számla	19778	02			
Különfélék	7916	69			
Kereskedelmi Bank napi forgalom	86754	08			
	503583	59		503583	59

TARTOZIK.

Veszteség-nyeremény számla 1914. évi december hó 31-én.

KÖVETEL.

Üzleti költségek	11417	72	Áru — nyeremény	25313	30
Gyárüzem — költségek	9769	01	Gyárüzem — nyeremény	42322	81
Jutalék — számla	1845	—	Cipőáru — nyeremény	2440	21
Kamat — számla	6905	99			
Általános költség adó	3372	80			
Leírás 3 számlából:					
Gyárfelszerelés	12000.—				
Gyártelep	6000.—				
Adósok	8000.—				
	26000	—			
Nyeremény	10765	80			
	70076	32		70076	32

Gyulafehérvár, 1914. évi december hó 31-én.

Jäger Adolf s. k.
vezető igazgató.

Marosváradjai Glück Adolf s. k.
igazgatósági elnök.

Held Ignác s. k.
könyvelő.

Dr. Demény Henrik s. k.
igazgatósági tag.

Héjja Kálmán s. k.
igazgatósági tag.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk:

Dr. Hartenbaum Simon s. k.
fel. biz. tag.

Koródy Imre s. k.
fel. biz. tag.

Dr. Adorján Samu
f. biz. tag hadbavonult.

AZ OSZTRÁK-MAGYAR VÖRÖSKÖNYV.

A monarchia háborus dokumentumait, az ellenséges és semleges államokkal folytatott tárgyalásokat, bizalmas követi jelentéseket, a hirhadt szerb dossier-t és a háboru előzményeire vonatkozó egyéb okmányokat tartalmazza.

Ára 1 Korona.

Bérmentve postán 1 Kor. 20 fill.

SVEN HEDIN: EGY HARCBAŰ ÁLLÓ NEMZET.

Ez a könyv legmegkapóbb leírása a németiség háborujának. Sven Hedin hónapokig élt a német harcterében. szívesen látott vendége volt a német császárnak. látta, hogy organizálták a stratégiai mozdulatokat, ott lehetett a hősi rohamoknál.

Hatalmas szenzáció ez a könyv, mert az egész világ számára először tárja fel a osodálatos Németországot a történelem legnagyobb háborujának kónajai alatt. A nagy alakú, 176 oldalas kötet ára 1 korona, bérmentve 1 K. 10 f. beküldése ellenében.

DETLEV VON LILIENCRON: HÁBORUS NOVELLÁK.

Lillienron könyvének értékét és aktualitását mindennel jobban bizonyítja az a szenzációs siker, hogy a német kiadás ma már a 167-ik kiadásban forog közösen. Szerző mint aktív katonatiszt végigharcolta a nagy német-Francia háborút. Sok hivatott kritikus szerint ezek a legszebb háborus elbeszélések a világhírdalomnak. Csataképei megdöbbentően fenségesek: magunk előtt látjuk a katonáktól szibongó harcot, a táborot, a menetelő sereget, a véres ütközeteket, az elke-seredett rohamot, egyesek hőstetteit. A könyv bolti ára gyönyörű borítékban 3. K. bérmentve 3 K. 20. fillér.

Conan Doyle: VESZEDELEM!

Az angolok híres írója előre meglátta és megírta a német flotta mostani, izgalmasan várt akcióját Anglia ellen. Conan Doyle izgató részletekkel tárja fel, hogy néhány tengeralatt járó hajó tönkre tudja tenni Angliát az óriási angol flottát tétlenségre kárhoztatva.

Bolti ára 40 fill. bérmentve 45 fillér.

Fényes László könyve: *A szerb harctérről.*

A világháboru eddigi irodalmának egyik legszenzációsabb terméke. Fényes L. maga is átélte a leírt harcokat. Jzgató, színes beszámolóit ugyszólván a lövészárkban írta meg. Azoknak a harcoknak, melyeket megrajzol, ő maga is átértette minden borzalmát. Ott volt a rajvonalban, a bravuros rohamoknál és ott volt a köztözhelyen.

Bolti ára 3 korona. Bérmentve 3 kor. 20 fill.

Megérdemli a saját lelkünk, édes hazánk és szűz Mária!

ELMÉLKEDÉSEK

szűz Mária tiszteletére minden hónap első szombatján című füzet, mely 12 elmélkedést tartalmaz.

A csinos kis könyvecske boldogemlékü X. Pius pápának 1912. jún. 13.-án kifejezett óhaja alapján s annak szellemében készült, melyet a hónapok első szombatjának kegyeltes megülését segítse elő édes hazánkban a magyar nép között is.

A jelen háborus idők különösen alkalmasak arra, hogy szűz Mária, — a Magyarok Nagyszonyja — tiszteletében buzgólkodjunk s az ő közvetítésével a világot megváltó szent Fiától békét esdekeljünk le szegény hazánk s benne magunk számára.

Gyakoroljuk, ismeressük és terjesszük szívesen Anyánknak ezt az újabb formában megnyilvánuló s felmagasztosított szép tiszteletet; vegyünk vele kézzel és melg szívvel a nekünk megkívánt teljes bőségek kincséből a saját lelkünknek, a tisztított szűz Mária országának javára. — mondja a füzetke Elszava.

Ára példányonként — portóval — 23 fill., kötve 40 fillér.

Az elmélkedések mellett imádságok is vannak a füzetben.

Ezzel kell kezdeni az imádkozás elmélkedéseket!

Kaphatók: a Püspöki Lyceumi könyvnyomda könyvkereskedésében Gyulafehérvárt.

Katholikus családok lapja!

„ÉLET”

Képes heti folyóirat. Előkelő színvonalon szerkesztett szépirodalmi képes lap. Nem hiányozhatik egyetlen katolikus intelligens család asztaláról sem. Szerkeszti jeles katolikus írók gárdája élén Izsóf Alajos. Előfizetési ára egész évre 20, félévre 10, negyedévre 5 K. Szerkesztőség és kiadóhivatal, Budapest, VII., Damjanich-utca 50. Jó lélekkel ajánljuk a változatos tartalmú, aktuális képekben gazdag folyóiratot közönségünk figyelmébe s támogatásába.

A NAGY HÁBORU ÍRÁSBAN ÉSKÉPBEN

Az egyik rész 25 füzetben: **ÉSZAKON ÉS DÉLEN**

címmel az oroszországi és szerbiai hadjáratról foglalkozik és a Conrad és Hindenburg vezérlete alatti hadseregek dicsőséges tevékenységét egységesen dolgozza fel.

A másik rész ugyancsak 25 füzetben: **A NYUGATI HARC TÉR**

címmel a francia, belgák, angolok japánok elleni szárazföldi és tengeri küzdelmeket mutatja be.

Minden füzet ára 40 fillér.
Kaphatók Schäser Ferenc könyvkereskedésében Gyulafehérvárt.

A plebániáknak és lelkészi hivataloknak szükséges összes

Egyházi nyomtatványok

Cimnyomással ellátott hivatalos levélbortékok (100 drb. 1 K. 20 fillertől)

Devocionális cikkek (rózsafüzérek, feszületek, szentképek stb.) jutányos árban.

A Szent István Társulat összes kiadványait állandóan raktáron tartjuk és ugyanazon árban árusítjuk mint a kiadó cég.

Irodai szükségletre mindennemű papírok és írószerek általunk beszerezhetők.

Árjegyzéket, mintát valamint könyvnyomdai megrendeléseknél (művek nyomása) árajánlattal készséggel szolgálunk.

kaphatók a Püsp. Lyc. könyvnyomdájában Gyulafehérvárt.